

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturvårdsenheten

BESLUT

2011-10-31

1 (11)

Dnr 511-2023-09
84-243

Se sändlista

BILDANDE AV HOLMS GAMMELSKOGS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Holms gammelskogs naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen fastställer länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Holms gammelskogs naturreservat
NVR-id:	21-2014539
Kommun:	Hudiksvall
Karta:	Ekonomisk karta 15H8f
Lägesbeskrivning:	Området är beläget ca 1 mil SO om Hudiksvall. Se översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6840792 Y: 1575230
Gräns:	Se beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med svart punkstreckad linje.
Fastigheter och markägare:	
Areal (från VIC Natur):	Total areal 15,0 ha Landareal 15,0 ha Produktiv skogsmark 13,9 ha Därav naturskog* 14,2 ha *Areal från länsstyrelsens naturskogsinventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av litet intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Den värdefulla livsmiljön i en talldominerad barrblandskog på karg klapperstenschällmark, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer vid Hälsingekusten ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som död ved och gamla träd ska förekomma i en för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Naturreservatet lämnas huvudsakligen för fri utveckling
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B4 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör efter anmälan om samråd med länsstyrelsen inte hinder för normalt underhåll av befintliga elledningar.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, eller på annat sätt skada mark och block,
5. bedriva mineralutvinning,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,

7. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik. Undantag gäller för älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras,
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
9. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
10. upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor (enligt karta i skötselplan, bilaga 3)
3. Genomförande av återkommande slagning av lupiner vid Saltviksvägen (enligt karta i skötselplan, bilaga 3)
4. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon,
2. elda och ta ved,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och alger. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,
9. rida eller cykla, samt att
10. använda området för organiserade tävlingar eller militära övningar,

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Ärendets handläggning

I maj 2008 inkom en avverkningsanmälan gällande det aktuella området till Skogsstyrelsen, vilka granskade områdets naturvärden och status. Det framkom att skogsområdet hade ett högt naturvärde och angränsande till en nyckelbiotop. För att fastställa områdets värden i fält utfördes en inventering av Skogsstyrelsen och de fann så höga naturvärden att hela området uppgraderades till nyckelbiotop. Skogsstyrelsen informerade länsstyrelsen om områdets naturvärden vilka skyndsamt inventerade området i juni 2008. Skogsstyrelsen och länsstyrelsen enades om att området skulle prioriteras av ett formellt skydd och att naturreservat var den bästa skyddsformen.

Fältbesök tillsammans med markägaren skedde dels i augusti och dels i november 2008. Under februari 2009 godkändes området av Naturvårdsverket för bildande av naturreservat.

Med anledning av nedanstående stycke utfördes en värderingen vilken blev klar i juni 2009 och därefter inleddes förhandlingar om markåtkomst med markägaren. Förhandlingarna resulterade i ett intrångsavtal vilket blev undertecknat hösten 2010.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Remissförfarande

Beslut- och skötselplan remitterades den 21 juni 2011 och följande instanser och personer har yttrat sig:

- Naturvårdsverket tillstyrker Länsstyrelsens förslag.
- Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd (Hudiksvalls kommun) tillstyrker bildandet av Holms gammelskogs naturreservat.
- Gävleborgs Botaniska sällskap (GÄBS) välkomnar det nya reservatet och poängterar värdet av biotoper som Holms gammelskog med gamla träd och död ved. GÄBS påtalar vikten av att död ved ej eldas upp i samband med jakt och då i synnerhet på de känsliga hållarna i området. Därför ställer GÄBS frågan ifall föreskrifterna är tillräckligt tydliga. Länsstyrelsen anser att föreskrifterna är tillräckliga i och med eldningsförbudet. Slutligen nämner GÄBS två områden med gamla aspar utanför reservatet vilka kanske borde inkluderas i reservatet. Denna fråga besvaras i sista stycket.
- Hembygds-kännaren Yngve Aronsson föreslår via GÄBS ett namnbyte till Idenor-Holm gammelskog, på grundval av tillägget Idenor är mer ortsspecifikt jämfört med Holm. Det som talar för detta är att reservatet ligger på fastigheten Idenors Holm 1:4. Det som talar emot är att reservatet ligger mycket nära byn Holm vilken har namngett reservatet och Holm har inte tillägget Idenor i sitt Ortsnamn. Vidare har markägaren till nämnda skifte själv föreslagit Holms gammelskog som namn på reservatet. De två sista skälen väger tyngst och därför väljer Länsstyrelsen att hålla fast vid namnet Holms gammelskog.
- Enar Sahlin, ägare till ett fritidshus i närheten av reservatet och kunnig kärlväxt- och fågelinventerare har kompletterat artlistorna för reservatet. Valda delar av Enars intressanta inventeringsmaterial har införts i beslut- och skötselplan. Enar har även påtalat att ett kraftigt lupinbestånd vid vägen längs med Delångersån, vilket han anser borde bekämpas. För att undvika spridning bör lupinerna slås precis efter blomning så blomsterställningarna ej hinner utveckla frön. Länsstyrelsen anser att detta är en rimlig åtgärd och därför impliceras den i skötselplanen. Angående det område med gamla aspar som

nämndes i ett tidigare stycke påpekar Enar att det är svårt att inlemma dessa marker på ett naturligt sätt i reservatet, i vilket Länsstyrelsen instämmer.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Utredningen i ärendet

Beskrivning av området

Holms gammelskog är lokaliserat ca 10 km sydost om Hudiksvall, strax väster om Saltvik, knappt 1 km från havet. Området är bevuxet med gammal talldominerad barrskog och omfattar ett mindre berg (5-30 m.ö.h). De högre belägna delarna av området är rejält svallade av havet och marken består till

stor del av kalspolade hållar och klappersten, vilka bitvis täcks av ett tunt torvlager. Uppe på platån, vilken utgör den största delen av området, växer mager lågvuxen tallskog uppblandad med hållmarker och impediment. Den relativa närheten till havet och kargheten gör att de 200-300 år gamla tallarna är lågvuxna och knotiga med platta kronor. I den branta söderslutningen ner mot Delångersån finns det mer finmaterial, vilket gör marken betydligt bördigare vilket även gäller i nordslutningen där en mer blandad barrskog kan ses.

Få spår av mänsklig påverkan har påträffats (endast några stigar), vilket är ovanligt i ett område som ligger så nära bebyggelse och vägar. Inte heller några tecken på skogsbränder har påträffats i området. De signal- och fågelarter förknippade med äldre orörda skogar med död som förekommer i området understryker orördheten.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Holms gammelskog har mycket höga naturvärden vilka i huvudsak baseras på områdets orörda natur och tallarnas höga genomsnittsålder. Orördheten stärks av de signalarter som förekommer i området, t.ex. ormbär, blåsippa och jungfru Marie nycklar. Området hyser relativt stora mängder död ved i de flesta faserna av nedbrytningsprocessen, vilket gynnar dödvedsberoende fågelarter såsom mindre hackspett (*Dendrocopos minor*) NT och tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*) NT vilka båda förekommer i reservatet.

Bland de rödlistade arterna i övriga organismgrupper finns: garnlav (*Alectoria sarmentosa*) NT, knärot (*Goodyera repens*) NT, reliktbock (*Nothorina punctata*) NT och tallticka (*Phellinus pini*) NT vilka alla påträffats i området.

Andra sakförhållanden av betydelse för beslutet

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljömålet Levande skogar och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Enligt Hudiksvalls kommun översiktsplan från år 2008 utgör området mark för ”oförändrad markanvändning”.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Enligt Hudiksvalls kommunomfattande översiktsplan från 2008 ingår naturreservatet i mark för ”oförändrad markanvändning”. Bildandet av naturreservatet överensstämmer således inte med kommunens översiktsplan. Detta beror sannolikt på att kommunen vid tillfället för färdigställandet av översiktsplanen inte kände till de höga naturvärdena i området. Hade områdets naturvärden varit kända skulle det sannolikt ha utpekats som ”övriga skyddsvärda naturområden” i översiktsplanen, i likhet med många andra områden av samma karaktär. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Enligt länsstyrelsens mening är föreskrifterna anpassade till naturreservatets syfte och bevarandevärdena i området.

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsen har beaktat proportionalitetsprincipen.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 6.

Beslut i ärendet har fattats av länsrådet Anna-Lena Österborg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Ann Gudéhn, juristen Ann-Charlotte Nyman, biologen Carola Ormalm och biologen Björn Lundmark, varav den sistnämnda har varit föredragande.

Anna-Lena Österborg

Björn Lundmark

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktslista
3. Skötselplan
4. Brytpunktslista
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

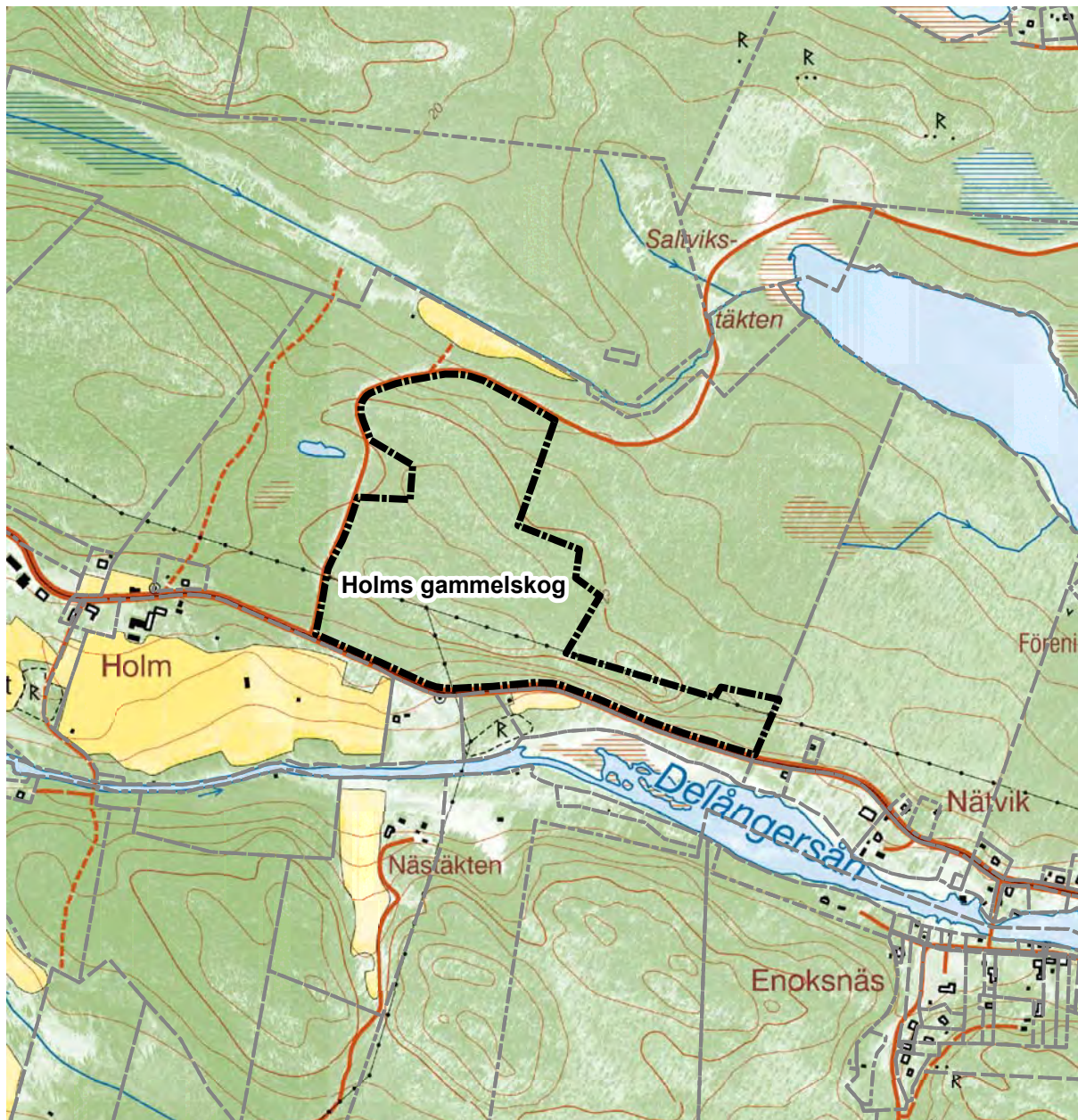
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2011-10-31

Dnr 511-2023-09
84-243

Bilaga 1

Holms gammelskogs naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater X: 6840793 Y: 1575233

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet, 2011. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Beslutskarta för Holms gammelskogs naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 16	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2011-10-31

Dnr 511-2023-09
84-243

Bilaga 2

Holms gammelskog Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6840793 Y: 1575233

Skala 1:80 000

 Holms gammelskog

0 0,5 1 2 3 Kilometer

© Lantmäteriet, 2011. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 16

gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

**SKÖTSELPLAN FÖR
HOLMS GAMMELSKOGS NATURRESERVAT**

2011-10-31

Dnr 511-2023-09
84-243

Bilaga 3

1 (7)

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR HOLMS GAMMELSKOGS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Holms gammelskogs naturreservat
NVR-id	21-2014539
Län	Gävleborg
Kommun	Hudiksvall
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 15,0 ha Därav landareal 15,0 ha Produktiv skogsmark 13,9 ha Naturskog* 14,3 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog 8,9 ha Barrblandskog 4,8 ha Lövblandad barrskog 0,1 ha Hygge 0,2 ha Impediment 1,0 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog
Naturtyper	Barnnaturskog och hållmarker
Strukturer	Gamla och grova träd, död ved

Arter	Garnlav (<i>Alectoria sarmentosa</i>) NT ¹ Knärot (<i>Goodyera repens</i>) NT Reliktbock (<i>Nothorina punctata</i>) NT Tallticka (<i>Phellinus pini</i>) NT Tretåig hackspett (<i>Picoides tridactylus</i>) NT Blåsippa (<i>Hepatica nobilis</i>) S ² Gammelgranslav (<i>Lecanactis abietina</i>) S Grönpyrola (<i>Pyrola chlorantha</i>) S Nästlav (<i>Bryoria furcellata</i>) S Jungfru Marie nycklar (<i>Dactylorhiza maculata</i>) S Ormbär (<i>Paris quadrifolia</i>) S Skogsviol (<i>Viola riviniana</i>) S Fiskgjuse (<i>Pandion haliaetus</i>) A094 ³ Sparvuggla (<i>Glaucidium passerinum</i>) A217 Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>) A236 Gråspett (<i>Picus canus</i>) A234 Tretåig hackspett (<i>Picoides tridactylus</i>) A241
Bebyggelse och anläggningar	En mindre kraftledning korsar området.

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Största delen av Holms gammelskog har ej nyttjas i det moderna skogsbruket, men i två mindre områden har smärre virkesuttag gjorts.

Inom reservatsområdet finns inga kända kultur- eller fornlämningar, däremot har man funnit lämningar i närområdet. Bland annat har man både nordost och sydost om reservatet påträffat gravrösen från bronsåldern. Strax söder om området intill Delångersån har ett fiskeläge varit beläget under 1700 och 1800-talet. I omgivningarna förekommer också ett antal agrara lämningar i form av odlingsrösen, hägnader och stensträngar från olika tidsepoker.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Hela området är bevuxet med gammal talldominerad barrskog. Uppe på platån, vilken utgör den största delen av området, växer mager lågvuxen tallskog uppblandad med hållmarker. I nordsluttningen är skogen något mer produktiv

¹ Rödlistekategori, NT = nära hotad. Gärdenfors (2010)

² S = signalart enl. Skogsstyrelsen (2005).

³ Artkod enl. EG:s fågeldirektiv 79/409/EEG (1979)

med ett större inslag av gran. Sydsluttningen ner mot Saltviksvägen är brant och i de nedre delarna växer riktigt högvuxen barrblandskog.

Skogen är flerskiktad med träd av alla åldrar allt från tallföryngring till 300 åriga gammeltallar, som det finns relativt gott om. Dessa 200-300 år gamla tallar är lågvuxna och knotiga med breda och platta kronor. Vidare finns det relativt rikligt med död ved av både tall och gran i olika nedbrytningsstadier och för att vara en mager tallskog är tillgången på död ved riktigt god. Detta är en av anledningarna till att olika hackspettar förekommer i området. Den bitvis glesa skogen möjliggör förekomsten av solbelyst död ved, något som gynnar många insektsarter.

Längs den åt söder belagda branten växer en betydligt grövre och mer högvuxen skog än uppe på platån. Här finns gott om riktigt gamla grova tallar med knotiga kronor men även äldre högvuxna granar. Det finns dessutom minst ett tiotal tallar som bär spår av den barklevande skalbaggen reliktböck, vilken är rödlistad.

Holms gammelskog är ett område med mycket höga naturvärden på beståndsnivå, vilket understryks av signalartsförekomsterna. De högsta naturvärdena utgörs av tallarnas höga ålder och mängden död ved och växt- och djurlivet kopplade till dessa naturtyper. Slutligen är orördheten i ett område som ligger så nära bebyggelse ovanlig.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom området finns inga kända forn- eller kulturlämningar, men 400 meter väster om reservatet stod Holms herrgård. Det öppna landskapet och närheten till det sågverk som låg i Saltvik, (ca 1 kilometer österut) bidrog säkert till att herrgården anlades just här. "Herrgården" har blivit uppbyggd flera gånger, då den bl.a. brann ner vid ett tillfälle och den sista byggnaden revs runt 1910. På herrgården har det bott diverse ståndspersoner sedan tidigt 1700-tal, bl.a. häradsöversten Schilling. Arbetare boende på Holms herrgård tog sig till sågverket via den "kyrkstig" som tidigare gick genom reservatet, som man fortfarande kan ana i terrängen.

1.3.3 Bevarandevärden för friluftsliv

Holms gammelskog är av litet intresse för det allmänna friluftslivet, trots att terrängen är lättframkomlig och närheten till Saltviksvägen gör området mycket tillgängligt. De boende i området utnyttjar skogen och dess stigar, där den som går i öst-västlig riktning är markerad på informationsskyltarna.

1.4 Källförteckning

- ArtDatabanken. 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010.
- ArtDatabanken. 2006-05-30. Faktablad: *Picoides tridactylus* – tretåig hackspett. Förf. Bengt Oldhammer 1988. Rev. Per Angelstam 1992, 2002, Martin Tjernberg & Mikael Svensson 2005.
- En bok om Idenor. 1992. Yngve Aronsson.
- Länsstyrelsen i Gävleborg. Inventeringsrapport Idenors-Holm 2008-06-09.
- Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering 1996-01-20 och 2008-05-28.
- Riksantikvarieämbetet. Fornsök.
(www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html) 2009-07-09

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i två skötselområden, vilka baseras på den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Talldominerad barrnaturskog huvudsakligen med fri utveckling
- 2: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Talldominerad barrnaturskog huvudsakligen med fri utveckling, 15 ha

Området består till större delen av gammal orörd tallskog med inslag av granar där marken är något bördigare. Skogen är flerskiktad och det finns relativt gott om död ved. Längs med Saltviksvägen (invid Delångersån) växer ett invasivt och kraftigt bestånd av lupiner.

Målbild

En flerskiktad barrnaturskog med träd i alla åldrar och rikligt med död ved.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området i sin helhet utgörs av naturskogsartad skog
- Död ved i olika former förekommer med minst 10 kubikmeter/hektar
- Minst 5 arter som är typiska för barrnaturskog och död ved ska kunna återfinnas inom området, t ex tretåig hackspett, mindre hackspett, talltita, tofsmes, reliktböck, grönpyröla, knärot, garnlav, talticka och gammelgranslav.
- Lupinbeståndet minskar och inte längre hotar att invadera skogen

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är planerade i området, förutom lupinbekämpning. Vilken sker med slätter direkt efter blomning innan fröna har utvecklats.

Skötselplanens skötselområde 2: Information och friluftsliv

En stig går genom området i öst-västlig riktning och den är markerad på skötselkartan, sidan 7. Stigen kommer inte att markeras eller skötas, endast fallna träd kommer att avlägsnas antingen genom kapning eller att de dras undan för att underlätta framkomsten på stigen.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gränser är tydligt markerade.
- Två väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet finns.

Skötselåtgärder:

Naturreservatets gränser markeras i terrängen. Två informationsskyltar tas fram och sätts upp längs bilvägen vid reservatets västra gräns samt längs Saltviksvägen.

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Av Länsstyrelsen tillförordnade naturbevakare eller andra anlitade entreprenörer ansvarar för årlig dokumentation och rapportering till Länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje 6:e år för:

- Gränsmarkering
- Informationsskyltar

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Typiska arter, t.ex. reliktböck och tretåig hackspett

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 24:e år för:

- Utbredning av naturskogsartad skog
- Död ved

Parametrar och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Markering och underhåll av reservatets gränser	Initialt och därefter vid behov	Se beslutskarta	1	Skötselanslag
Ta fram, sätta upp och underhålla informationsskyltar	Initialt och därefter vid behov	Se skötselkarta	1	Skötselanslag
Uppföljning av reservatets gränser och informationsskyltar	Vart 6:e år	Se beslutskarta och skötselkarta	2	Skötselanslag
Uppföljning av arter	Vart 12:e år	Hela naturreservatet	3	Skötselanslag
Uppföljning av naturtyper och död ved	Vart 24:e år	Hela naturreservatet	3	Skötselanslag

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om ca 15 år.

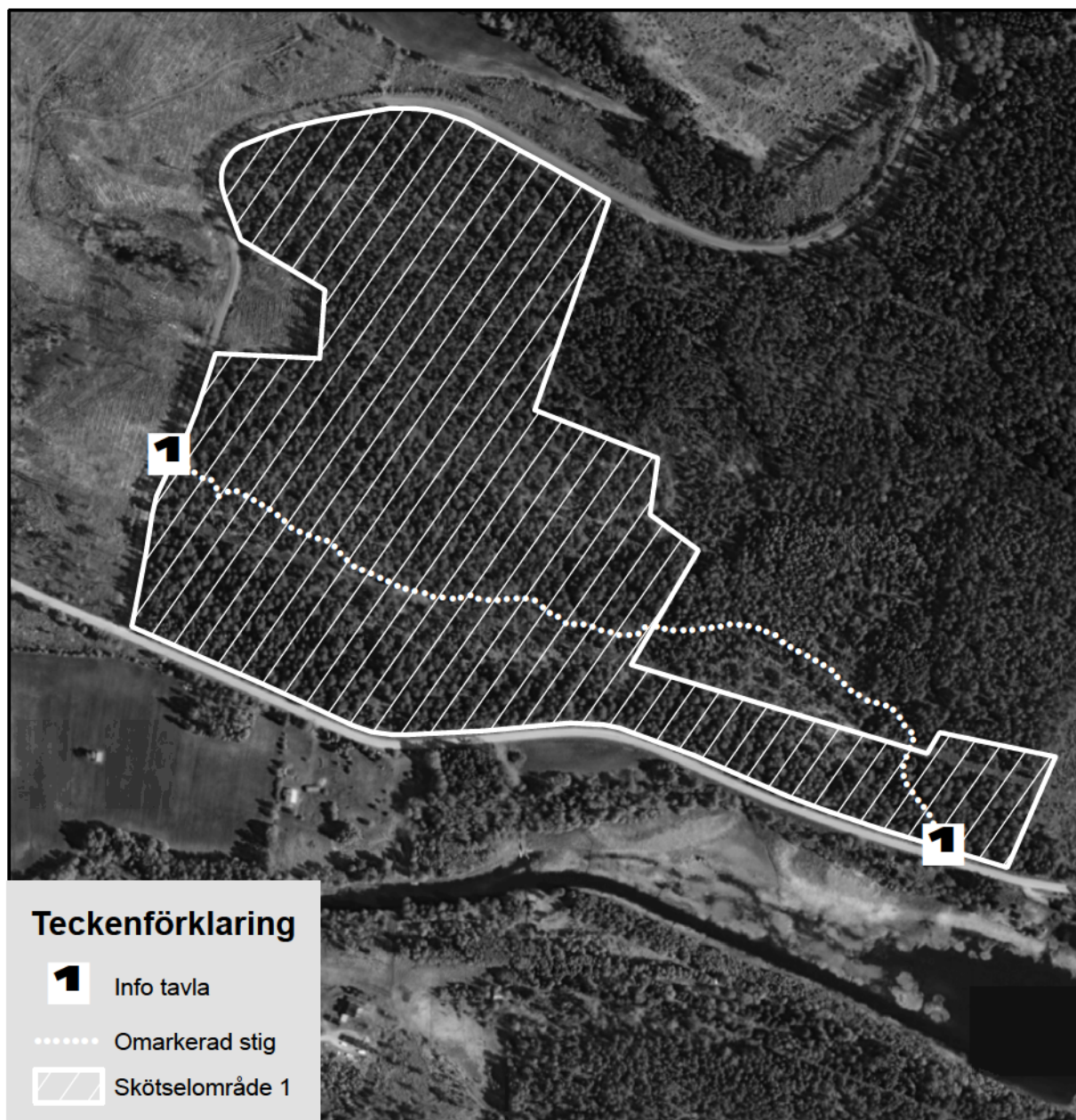
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2011-10-31

Dnr 511-2023-09
84-243

7 (7)

Holms gammelskogs naturreservat Skötselkarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:5 000

Karta tillhörande skötselplan för Holms gammelskogs
naturreservat

Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6840793 Y: 1575233

© Lantmäteriet, 2011. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 16	gavleborg@lansstyrelsen.se

LANTMÄTERIET

Karta

2010-03-23

Ärende

Naturreservat Idenors-Holm

Kommun: Hudiksvall

Län: GÄVLEBORG

Christina Aittamaa
Lantmätariingenjör

Aktbilaga: KA

Arendenr: X09287

Orig.format: A4S

Teckenförklaring:

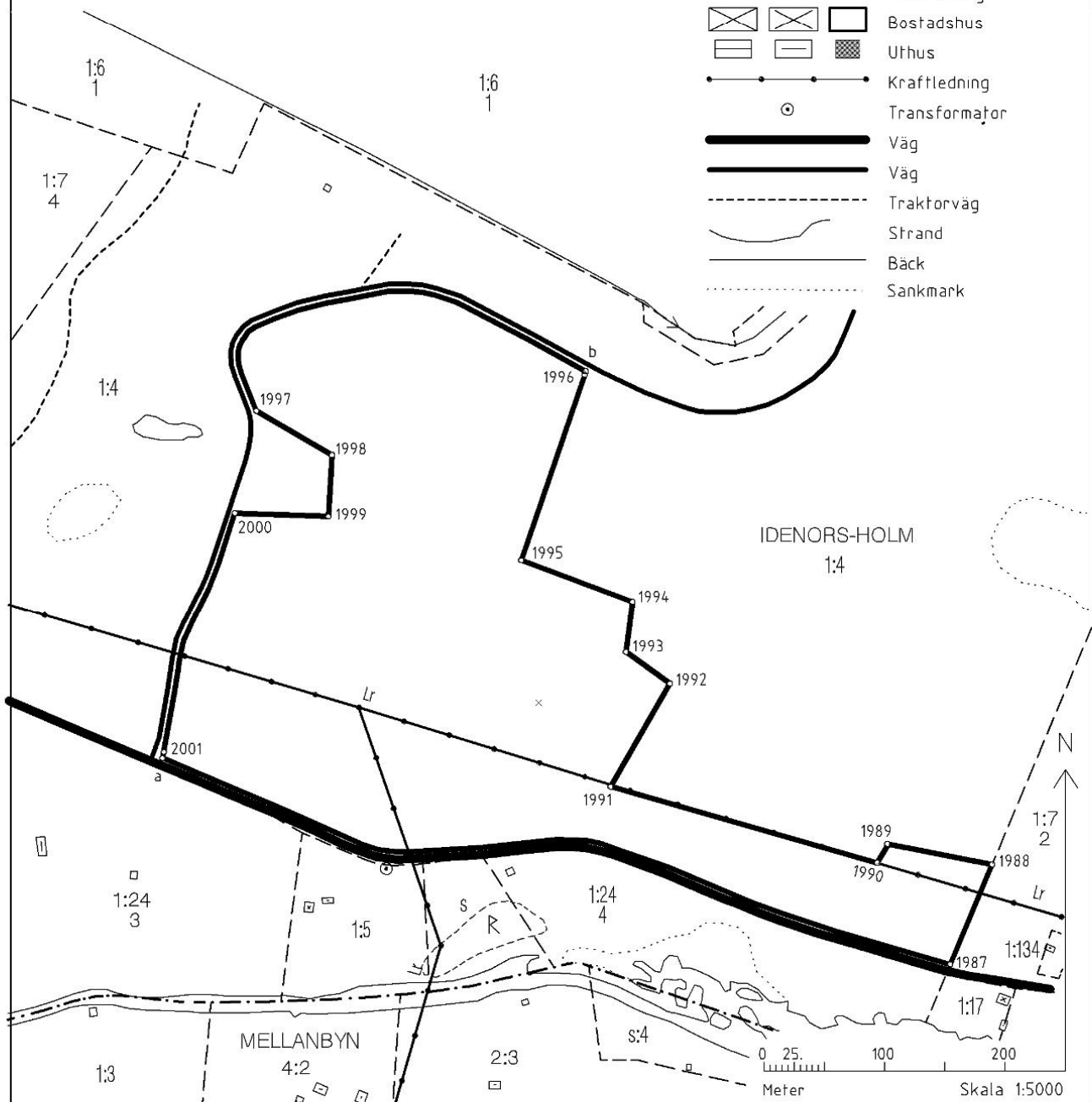
---	Traktgräns
- - -	Fastighetsgräns
<u>21-95:191.1</u>	Rättighet
MELLANBYN 1:3	Fastighetsbeteckning
o	Gränspunkt
R	Fornlämning
- - -	Fornlämning
	Bostadshus
	Uthus
—•—•—•—•—	Kraftledning
⊙	Transformator
	Väg
	Väg
- - -	Traktorväg
	Strand
	Bäck
	Sankmark

Gränser efter väg:

1987-6 m norr om vägmitt-a,

a-2001-6 m öster om vägmitt-2000,

1997-6 m öster om vägmitt-b

Teknisk beskrivning

2010-03-23

Ärendenummer

X09287

Lantmätteriingenjör

Christina Aittamaa

Ärende	Idenors-Holm Dosid 1026114
--------	----------------------------

Kommun: Hudiksvall

Län: Gävleborg

Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
-----------------	--------------

Koordinatkvalitet	Inre 30 mm, Yttre 30 mm
-------------------	-------------------------

Punktnummer	Norr(N)	Öst(E)	Markering
1987	6839607.06	618210.07	Rör i mark
1988	6839689.89	618244.88	Rör i sten
1989	6839707.07	618157.92	Rör i mark
1990	6839691.12	618149.45	Rör i sten
1991	6839754.48	617928.43	Rör i sten
1992	6839840.11	617977.60	Rör i sten
1993	6839866.31	617941.15	Rör i sten
1994	6839908.33	617946.58	Rör i sten
1995	6839943.00	617854.43	Rör i mark
1996	6840096.80	617906.72	Rör i mark
1997	6840066.95	617634.41	Rör i sten
1998	6840030.34	617697.36	Rör i sten
1999	6839979.39	617694.17	Rör i mark
2000	6839982.05	617616.68	Rör i sten
2001	6839783.23	617557.73	Rör i mark

Framställd genom	Nymätning, 2009-10
------------------	--------------------

Mätmetod	Satellitmätning NRTK-tjänst
----------	-----------------------------

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-17 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).